

Eben Alexander, M.D.

JAKÝ JE ŽIVOT PO ŽIVOTĚ

*„Eben Alexander je živoucím důkazem toho,
že život po životě opravdu existuje.“*

Raymond A. Moody, M.D., Ph.D., autor knihy *Život po životě*

JAKÝ JE
ŽIVOT PO ŽIVOTĚ

JAKÝ JE ŽIVOT PO ŽIVOTĚ

Eben Alexander, M.D.

FORTUNA

Original title: Eben Alexander: Proof of Heaven
Simon & Schuster: October 2012

Copyright © 2012 by Eben Alexander, M.D.

Czech edition © Fortuna Libri, Praha 2013
Translation © Zuzana Amchová, 2013

Vydalo nakladatelství Fortuna Libri v edici Fortuna Litera

www.fortunalibri.cz

Odpovědná redaktorka Dominika Brejchová
První vydání

Všechna práva vyhrazena

Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, ukládána
do informačních systémů nebo rozšiřována jakýmkoli způsobem,
ať už elektronicky, mechanicky, fotografickou cestou nebo jinými
prostředky bez souhlasu majitele práv.

ISBN 978-80-7321-710-5

*Tuto knihu věnuji své milované rodině,
jsem Vám neskonale vděčný*

<i>Předmluva</i>	9
1. Bolest	19
2. Nemocnice	25
3. Z čista jasna	31
4. Eben VI	33
5. Podsvětí	37
6. Kotva	41
7. Vířící melodie a Brána	46
8. Izrael	50
9. Střed	53
10. Co se počítá	58
11. Konec klesání	67
12. Zpět do temnoty	76
13. Středa	82
14. Neobvyklé PBS	84
15. Dar zapomnění	88
16. Studna	95
17. N 1	97
18. Zapomenout a opět si vzpomenout	103
19. Není úkrytu	105
20. Uzavření	110
21. Duha	113
22. Šest tváří	116
23. Poslední noc, první ráno	119
24. Návrat	123
25. Cíl je ještě daleko	128

Obsah

26. Novinky se šíří	132
27. Konečně doma	134
28. Ultrarealita	137
29. Společná skutečnost	139
30. Zmrtvýchvstání	144
31. Tři tábory	148
32. Návštěva kostela	155
33. Záhada vědomí	157
34. Konečné dilema	170
35. Fotografie	173

<i>Eternea</i>	180
--------------------------	-----

<i>Poděkování</i>	181
-----------------------------	-----

<i>Seznam literatury</i>	185
------------------------------------	-----

<i>Dodatek A: Prohlášení Scotta Wadea, M.D.</i>	193
---	-----

<i>Dodatek B: Neurovědecké hypotézy, které jsem zvažoval jako vysvětlení svého prožitku</i> . . .	195
---	-----

PŘEDMLUVA

*Člověk by měl hledat to, co je,
ne to, co si myslí, že by mělo být.*

ALBERT EINSTEIN (1879–1955)

Když jsem byl malý, často se mi zdávalo o létání. Většinou jsem ve snu stál u nás na zahradě, byla noc, já pozoroval hvězdy a najednou jsem se začal vznášet vzhůru. Prvních pár centimetrů to šlo samo. Brzy jsem si však uvědomil, že čím výše se dostávám, tím více závisí další postup na mně. Když jsem se příliš nadchl a nechal se tím zážitkem moc unést, následoval pád... s pěkně tvrdým dopadem. Pokud jsem však zůstal v klidu a bral to tak nějak samozřejmě, vzlétl jsem a plachtil rychleji a rychleji směrem ke hvězdnému nebi.

Možná i tyto sny měly svůj podíl na tom, že když jsem byl o něco starší, zamiloval jsem se do letadel a raketoplánů – zkrátka do všeho, co by mě mohlo znovu přiblížit světu nad tím naším pozemským. Když jsem s rodiči někam letěl, od startu až po přistání jsem neodlepil tvář od okénka letadla. V létě roku 1968, když mi bylo čtrnáct, jsem si za všechny peníze vydělané sekáním trávníků zaplatil kurz létání na kluzáku s mužem, který se jmenoval Gus Street, na Strawberry Hill, malém travnatém „letišti“ západně od Winston-Salemu v Severní Karolíně, města, kde jsem vyrostl. Dodnes si vyba-

vuji, jak mi bušilo srdce, když jsem zatáhl za velkou jasně červenou páku, kterou se uvolňovalo lano spojující mě s tažným letadlem, a já jsem pomalu plachtil k přistávací ploše. Bylo to poprvé, kdy jsem se cítil skutečně sám sebou a svobodný. Většinu mých kamarádů tento pocit zprostředkovávala auta, avšak podle mě nějaké auto kluzáku ve výšce tři sta metrů nad zemí nesahalo ani po kotníky.

V 70. letech, když jsem studoval vysokou školu, jsem se stal členem parašutistického týmu na University of North Carolina. Měl jsem dojem, že jsem v nějakém tajném bratrstvu – skupině lidí, kteří poznali něco jedinečného a magického. Můj první seskok byl děsivý, druhý snad ještě víc. Než jsem se dostal ke dvanáctému seskoku, kdy jsem vykročil ze dveří letadla a padal více než tři sta metrů volným pádem, než jsem si otevřel padák (mé první „desetivteřinové zpoždění“), věděl jsem, že jsem tam, kde chci být. Na vysoké jsem absolvoval přes 365 seskoků a zapsal jsem si přes tři a půl hodiny volného pádu, převážně ve formacích s až dvaceti dalšími parašutisty. I když jsem se seskoky v roce 1976 skončil, i nadále jsem měl velmi živé sny o skákání s padákem a vždy šlo o sny příjemné.

Nejvíce se mi líbily seskoky v pozdním odpoledni, kdy slunce začínalo klesat za obzor. Není snadné popsat pocit, který jsem při těchto seskocích měl: pocit, že se přibližuji něčemu, co nedokážu pojmenovat, ale čeho jsem musel mít víc a víc. Nebyla to přímo samota, protože způsob, jakým jsme skákali, k samotě moc prostoru nedával. Skákali jsme po pěti, šesti, někdy i po deseti či dvanácti a tvořili jsme ve volném pádu různé formace, čím větší a náročnější, tím lépe.

Jedné krásné podzimní soboty v roce 1975 jsme se s ostatními členy univerzitního parašutistického klubu dali dohromady s pár přáteli ze seskokového centra z východu Severní

Karolíny, abychom zkusili společné formace. Vrcholem dne byl seskok z letadla D18 Beechcraft z výšky 3200 metrů a formace v podobě desetičlenné sněhové vločky. Podařilo se nám formaci utvořit, než jsme se dostali na 2300 metrů, a tak jsme si mohli vychutnat celých osmnáct vteřin volného pádu ve formaci mezi dvěma věžovitými kumuly. Pak jsme ve výšce 1070 metrů formaci rozpustili a vzdálili se od sebe, abychom mohli otevřít padáky.

Když jsme se dostali na zem, slunce už bylo velmi nízko. Honem jsme naskákali do dalšího letadla a rychle zase vzlétli, takže se nám podařilo vrátit se nahoru do posledních slunečních paprsků a užít si druhý seskok při západu slunce. Tentokrát si dva noví členové měli poprvé vyzkoušet přilet do formace – jinými slovy měli se k ní připojit zvenčí, místo aby byli v jejím středu (což je snazší, protože vaším úkolem je zkrátka jen padat rovně dolů, zatímco ostatní se k vám připojují). Bylo to velmi vzrušující nejen pro tyto dva nováčky, ale i pro nás zkušenější, protože se tak rozrůstal náš tým a rozšiřovaly se zkušenosti členů s vidinou toho, že časem budou schopni se k nám připojit při tvorbě ještě složitějších formací.

Při pokusu o šestičlennou hvězdu nad ranvejí malého letiště za městem Roanoke Rapids v Severní Karolíně jsem měl být já tím posledním, kdo opustí letadlo. Předě mnou byl skokan jménem Chuck, který měl poměrně dost zkušeností s tzv. „relative work“ neboli RW, tedy tvorbou formací za volného pádu. Ve výšce 2300 metrů jsme byli ještě ozářeni sluncem, pod námi už poblikávala světla veřejného osvětlení. Seskoky za soumraku jsou vždy úchvatné a tenhle měl být jedním z nich.

I když jsem z letadla vyskakoval asi jen o vteřinu za Chuckem, musel jsem sebou pohnout, abych všechny dohnal. Na prvních zhruba sedm vteřin jsem se vrhl hlavou přímo

dolů, abych padal téměř o 160 kilometrů za hodinu rychleji než mí přátelé, dostal se tak na jejich úroveň a mohl se připojit k vznikající formaci.

Normální postup u RW seskoků vypadá tak, že se ve výšce 1070 metrů parašutisté rozdělí a co nejvíce se od sebe vzdálí. Každý z nich pak provede tzv. „odmávání“, jinak řečeno dá máváním paží signál, že se chystá otevřít padák, podívá se nad sebe, aby se ujistil, že nad ním nikdo není, a zatáhne za šňůru padáku.

„Tři, dva, jedna... teď!“

První čtyři skokani vyskočili, následoval Chuck a po něm já. Po hlavě jsem se řítíl k zemi a blížil se ke koncové rychlosti. Usmál jsem se, když jsem se ten den podruhé podíval na západ slunce. Mým úkolem bylo sletět k ostatním a pak prudce zpomalit roztažením paží (od ramenou až po zápěstí jsme měli našitá jakási křídla, která mají při nafouknutí v plné rychlosti ohromný odpor) a namířit zvonové zakončení rukávů a nohavic přímo do proudu vzduchu.

K tomu jsem však nedostal příležitost.

Když jsem svištěl k formaci, spatřil jsem, že se jeden z nováčků do formace zapojil příliš prudce. Možná ho rychlý pád mezi mraky trochu vyděsil – pohled na ně mu připomněl, že se řítí rychlostí asi 0,6 kilometru za vteřinu k zemi pod sebou částečně zahalené blížící se temnotou. Místo aby se pomalu připojil k okraji formace, vrhl se přímo doprostřed a celou formaci rozrazil. Nyní se i s ostatními nekontrolovatelně řítíl vzduchem.

Navíc byli skokani příliš blízko u sebe. Parašutista za sebou nechává turbulentní proud vzduchu s velmi nízkým tlakem. Pokud se do této stopy dostane další parašutista, okamžitě zrychlí a může dojít ke kolizi s kolegou pod ním. To může

oba skokany ještě zrychlit a způsobit, že narazí do někoho dalšího pod sebou. Zkrátka řečeno, může z toho být opravdová pohroma.

Natočil jsem tělo a zamířil pryč od skupiny, abych se zmatku vyhnul. Manévroval jsem tak, že jsem se dostal přímo nad svůj „spot“, magický bod na zemi, nad nímž jsme měli otevřít padáky pro klidný, dvouminutový sestup.

Ohlédl jsem se po skupince a s úlevou zjistil, že dezorientovaní skokani rovněž trekují od sebe a že se smrtelně nebezpečné klubko rozpustilo.

Byl mezi nimi i Chuck. K mému překvapení klouzal mým směrem. Zastavil přesně pode mnou. V důsledku chaosu, který v celé skupině nastal, jsme prolétli hranicí 600 m rychleji, než Chuck očekával. Možná měl pocit, že je štěstí na jeho straně a že nemusí dodržovat pravidla zas tak do detailu.

Neví o mně. Tato myšlenka mi sotva stihla prolétnout hlavou, když z Chuckova batohu vylétl barevný výtažný padáček. Výtažný padáček zachytil vítr o rychlosti 190 km/h, jenž kolem něj foukal, vystřelil přímo ke mně a zároveň vytáhl Chuckův hlavní padák.

Od okamžiku, kdy se Chuckův výtažný padáček objevil, mi na reakci zbýval pouhý zlomek vteřiny. Trvalo by totiž méně než jednu vteřinu, než bych prorazil Chuckův otevírající se padák a – s největší pravděpodobností – narazil i do Chucka. Kdybych v této rychlosti zasáhl jeho paži či nohu, nárazem bych mu ji od těla utrl a zároveň sám sobě uštědřil smrtelnou ránu. Kdyby došlo k přímé kolizi, těla nás obou by v podstatě explodovala.

Říká se, že v podobných situacích vše běží jakoby zpomaleně, a je tomu skutečně tak. Má mysl sledovala události následujících mikrosekund, jako bych se díval na zpomalený film.

V okamžiku, kdy jsem spatřil výtažný padáček, mi paže přilétly k bokům, tělo se narovnal do pozice pro let po hlavě a lehounce se ohnulo v bocích. Vertikální poloha zvýšila mou rychlost a ohnutí umožnilo tělu přidat zprvu mírný, pak velmi výrazný horizontální pohyb – stalo se tak velmi efektivním křídlem, díky čemuž jsem prosvištěl kolem Chucka těsně před jeho barevným padáčkem Para-Commander.

Proletěl jsem kolem něj rychlostí 240 kilometrů v hodině, tedy téměř 70 metrů za vteřinu. Vzhledem k této rychlosti dost pochybuji, že měl možnost spatřit výraz v mé tváři. Kdyby se mu to přece jen podařilo, uviděl by výraz čirého úžasu a překvapení. Nějak se mi podařilo v rámci mikrosekund zareagovat na situaci, jejíž vyřešení by pro mě bylo příliš složité, i kdybych měl dost času si to promyslet.

A přesto... tuto situaci jsem *vyřešil* a oba jsme bezpečně přistáli. Zdálo se, jako by můj mozek konfrontován se situací, s níž si nedovedl poradit, na chvíli získal nadpřirozené schopnosti.

Jak jsem to dokázal? Za svou více než dvacetiletou kariéru neurovědce – kdy jsem mozek studoval, pozoroval jeho fungování i jej operoval – jsem měl spoustu příležitostí si tuto otázku položit. Nakonec jsem se rozhodl připsat to faktu, že mozek je skutečně neobyčejný nástroj: ještě neobyčejnější, než si dokážeme představit.

Nyní si již uvědomuji, že skutečná odpověď na tuto otázku je mnohem složitější. Abych však tuto odpověď mohl jen z dálky zahlédnout, musel celý můj život i světonázor projít zásadní proměnou. Tato kniha se zabývá právě událostmi, které zcela změnily můj pohled na život. Přesvědčily mě o tom, že i když je mozek úžasným mechanismem, nebyl to mozek, který mi toho dne zachránil život. To, co začalo jednat, jakmi-

le se Chuckův padák začal otevírat, byla jiná, mnohem hlubší součást mého já. Část, která mohla jednat tak rychle proto, že vůbec není uvězněna v čase, tak jako mozek a tělo.

Kvůli této části se mi ve skutečnosti také tolik stýskalo po nebesích, když jsem byl malý. Jedná se o část nás samých, jež je nejen nejchytřejší, ale i nejhlubší, přesto jsem v ni po většinu své dospělosti odmítal uvěřit.

Dnes v ni už věřím a následující stránky vám prozradí, proč tomu tak je.

Jsem neurochirurg.

V roce 1976 jsem na University of North Carolina v Chapel Hillu absolvoval obor chemie a titul M.D. (MUDr.) jsem získal v roce 1980 na Duke University School of Medicine. Během jedenácti let studia medicíny a lékařské praxe na Duke University, v Massachusetts General Hospital a na Harvardu jsem se zaměřil na neuroendokrinologii, tedy zkoumání interakcí mezi nervovým a endokrinním systémem – soustavou žláz, jež uvolňují hormony, které řídí většinu pochodů v těle. Dva roky z těchto jedenácti jsem rovněž strávil výzkumem toho, jak cévy v jedné oblasti mozku patologicky reagují, když v ní dojde ke krvácení způsobeného aneurysmatem – k syndromu zvanému cerebrální vasospasmus.

Po dokončení postgraduálního programu cerebrovaskulární neurochirurgie v Newcastlu ve Velké Británii jsem strávil patnáct let na Harvard Medical School jako docent se specializací na neurochirurgii. Během těchto let jsem operoval nepočítaně pacientů, mnohé z nich se závažnými, život ohrožujícími onemocněními či stavy.

Většina mého výzkumu se soustředila na vývoj pokročilých technických metod, jako je například stereotaktická ra-

diochirurgie, což je technika, jež chirurgovi umožňuje přesně navést paprsek záření na specifické místo v mozku, aniž by přitom docházelo k poškození okolních oblastí. Podílel jsem se i na rozvoji neurochirurgických procedur vedených podle snímků magnetické rezonance, které mají zásadní význam u obtížně řešitelných onemocnění mozku, jako jsou nádory a vaskulární onemocnění. V tomto období jsem rovněž napsal či byl spoluautorem více než 150 kapitol a článků pro odborné lékařské časopisy a své poznatky jsem představil na více než 200 lékařských konferencích po celém světě.

Stručně řečeno, svůj život jsem zasvětil vědě. Mým posláním se stalo užívání nástrojů moderní medicíny k pomoci lidem a jejich léčbě, právě tak jako poznávání fungování lidského těla a mozku. Uvědomoval jsem si, jaké štěstí mě potkalo, když jsem našel smysl svého života. Ještě důležitější pro mě byla má rodina: mám krásnou ženu a dvě úžasné děti, a i když jsem byl v mnoha ohledech ženatý se svou prací, rodinu jsem nezanedbával, což jsem považoval za další velké požehnání. V mnoha ohledech jsem byl velmi šťastným člověkem a byl jsem si toho vědom.

10. listopadu 2008, když mi bylo padesát čtyři let, se však zdálo, že se ke mně štěstí obrátilo zády. Onemocněl jsem vzácnou chorobou a sedm dní strávil v kómatu. Během těchto sedmi dnů se celý můj neokortex – nová kůra mozková, tedy vnější část mozku, jež nás činí lidmi – vypnul. Byl zcela nefunkční. Jako kdyby vůbec nebyl přítomný.

Když není přítomný váš mozek, nejste přítomni ani vy. Jako neurochirurg jsem za ta léta slyšel spoustu příběhů lidí, kteří měli neobvyčejné prožitky, nejčastěji po zástavě srdce: příběhy o cestě do úchvatných, tajemných krajín, o rozhovorech se zemřelými příbuznými či o setkání se samotným Bohem.

Byly to nepochybně úžasné příběhy. Já jsem však měl za to, že to vše byla čirá fantazie. Co je příčinou takových zážitků mimo tento svět, o nichž tito lidé tak často vyprávějí? Netvrdil jsem, že to vím, ale věděl jsem, že jejich zdrojem je mozek. Stejně jako je zdrojem celého vědomí. Pokud nemáte funkční mozek, nemůžete být při vědomí.

Je tomu tak proto, že mozek je strojem, který vědomí v první řadě vytváří. Když se tento stroj porouchá, vědomí se vypne. Tak to lze zjednodušit, přestože vlastní mechanika mozkových procesů je nesmírně složitá a zahalená tajemstvím. Vytáhnete kabel ze zástrčky a televize se vypne. Představení skončilo bez ohledu na to, jak dobře jste se u něj bavili.

Takhle bych vám to vysvětlil předtím, než se rozbil můj vlastní mozek.

Když jsem byl v kómatu, můj mozek nefungoval chybně – nefungoval *vůbec*. Věřím tomu, že právě tato skutečnost mohla být zodpovědná za hloubku a intenzitu prožitku blízké smrti (PBS, anglicky NDE – Near Death Experience), kterým jsem v této době prošel. K mnoha popsáním PBS došlo při dočasné zástavě srdce. V těchto případech se přechodně deaktivuje neokortex, který ale obvykle nebývá příliš závažně poškozen, alespoň tedy pokud se obnoví oběh okysličené krve díky kardiopulmonální resuscitaci či obnově srdeční funkce do přibližně čtyř minut. V mém případě byl neokortex zcela mimo provoz. Prožíval jsem realitu světa vědomí, jenž existoval *zcela bez omezení daných mým fyzickým mozkem*.

Můj prožitek byl svým způsobem dokonalou ukázkou PBS. Jakožto praktikující neurochirurg s desítkami let zkušeností z výzkumu i přímé práce na operačním sále jsem byl v lepší pozici než běžný člověk, abych mohl posoudit nejen realitu, ale i *potenciální význam* toho, co se mi stalo.

Tento význam je úžasnější, než lze slovy popsat. Můj prožitek ukázal, že smrt těla a mozku neznamenají konec vědomí, že lidská zkušenost pokračuje i po smrti. A co je ještě důležitější, pokračuje pod dohledem Boha, který miluje každého z nás a záleží mu na každém z nás a i na tom, kam samotný vesmír a všechny bytosti v něm směřují.

Místo, na něž jsem se dostal, bylo skutečné. Skutečné do té míry, že život, jenž tady a teď žijeme, je ve srovnání s ním jako sen. To však neznamená, že bych si života, který nyní žiji, nevážil. Vlastně si jej vážím víc než kdykoliv předtím, a to proto, že jej nyní vidím v jeho pravých souvislostech.

Tento život nepostrádá smysl. Tuto skutečnost však odsud nevidíme – alespoň tedy po většinu času. To, co se mi stalo, když jsem ležel v kómatu, je bez diskuze tím nejdůležitějším, co mohu světu sdělit. Není však snadné o mém prožitku mluvit, jelikož se zcela vymyká běžnému chápání. Mé závěry jsou ale zároveň založeny na lékařské analýze vlastního prožitku a na mých znalostech nejpokročilejších poznatků výzkumu mozku a vědomí. Jakmile jsem si uvědomil pravdu o své cestě, získal jsem jistotu, že o ní mluvit *musím*. A mluvit o ní správným způsobem – z toho se stal hlavní úkol mého života.

Tím nechci říct, že jsem upustil od práce lékaře a neurochirurga. Když mi ale bylo dopřáno pochopit, že náš život nekončí smrtí těla či mozku, považuji za svou povinnost a své poslání povědět lidem o tom, co jsem spatřil mimo své tělo a mimo tento svět. O svůj příběh se toužím podělit zejména s těmi, kdo již dříve slyšeli příběhy podobné tomu mému, a chtěli jim uvěřit, avšak nebyli toho plně schopni.

Těmto lidem, více než komukoliv jinému, je určena tato kniha a její poselství. To, co vám chci říci, je stejně důležité jako cokoliv jiného, co kdy uslyšíte. A je to pravda.

*Bolest***Lynchburg, Virginia – 10. listopadu 2008**

Prudce jsem otevřel oči. V temnotě naší ložnice jsem zasostřil na červeně zářící hodiny u postele. Bylo 4:30 ráno – o hodinu dříve, než obvykle vstávám před sedmdesátiminutovou cestou z našeho domu v Lynchburgu ve Virginii do Focused Ultrasound Surgery Foundation v Charlottesville, kde pracuji. Moje žena Holley vedle mě ještě tvrdě spala.

Po téměř dvaceti letech, kdy jsem se věnoval neurochirurgii v oblasti Bostonu, jsme se s Holley a zbytkem rodiny v roce 2006 přestěhovali do Virginie. S Holley jsem se seznámil v říjnu 1977, dva roky poté, co jsme oba dokončili vysokou školu. Holley vystudovala výtvarné umění, já medicínu. Holley byla na pár schůzkách s mým spolubydlícím z koleje, Vicem. Jednoho dne ji přivedl, aby mi ji představil – nejspíš se chtěl trochu vytáhnout. Když odcházeli, řekl jsem Holley, ať zase kdykoliv přijde, ale Vica že s sebou brát nemusí.

Naši první opravdovou schůzku jsme měli na večírku v Charlottesville v Severní Karolíně. Jedna cesta nám zabrala dvě a půl hodiny. Holley měla laryngitidu, takže 99 procent rozhovoru jsem obstarával já. Bylo to snadné. Vzali jsme se v roce 1980 v episkopálním kostele sv. Tomáše ve Windsoru

v Severní Karolíně a brzy poté jsme se přestěhovali do Royal Oaks v Durhamu, kde jsem byl stážistou na oddělení chirurgie na Duke University. Naše bydlení bylo dost skromné, neměli jsme skoro žádné peníze, ale oba jsme měli tolik práce a navíc jsme spolu byli tak šťastní, že nám to ani nevadilo. Na jednu z našich prvních společných dovolených jsme na jaře vyrazili tábořit na pláži Severní Karolíny. Jaro je v Severní i Jižní Karolíně obdobím kousavých mušek a náš chatrný stan nás před nimi moc neochránil, i tak jsme si však kempování skvěle užívali. Když jsme se jednoho odpoledne koupali v příboji v Ocracoku, přišel jsem na způsob, jak chytat modré kraby, kteří se mi hemžili kolem nohou. Svůj úlovek jsme přivezli do motelu Pony Island, kde byli ubytovaní naši přátelé, a kraby jsme si ugrilovali. Bylo jich tolik, že se bohatě dostalo na všechny. I když jsme šetřili, kde se dalo, brzy jsme zjistili, že nám povážlivě docházejí finance. Zrovna jsme přespávali u našich nejlepších přátel Billa a Patty Wilsonových, když jsme se jen tak z rozmaru rozhodli, že si půjdeme zahrát bingo. Bill se ho posledních deset let účastnil vždy v létě každý čtvrtek, ale nikdy nevyhrál. Holley hrála poprvé v životě. Ať už to bylo začátečnické štěstí, nebo zásah shůry, Holley vyhrála dvě stě dolarů, což pro nás bylo jako pět tisíc. Výhra nám umožnila prodloužit si výlet a užít si ho bez starostí.

Titul na lékařské fakultě jsem získal v roce 1980, ve stejný rok, kdy i Holley úspěšně dokončila univerzitu a začala se živit jako umělkyně a učitelka. V roce 1981 jsem na Duke University provedl první samostatnou operaci mozku. Náš prvorozený syn Eben IV se narodil v roce 1987 v Princess Mary Maternity Hospital v Newcastlu v severní Anglii, kde jsem byl na stáži, a náš mladší syn Bond se narodil v roce 1998 v bostonské nemocnici Brigham & Women's Hospital.